

ТОШКЕНТ ШАҲАР
МАҲАЛЛАЛАР
ИШНИ
МУВОФИҚЛАШТИРИШ
КЕНГАШИНИНГ
РЎЗНОМАСИ
Ҳар ойда икки марта
чиқади.
«Тошкент оқшоми»
нашри.

Маҳалладош

29 декабрь — Ўзбекистон Республикаси
Президенти ва Тошкент шаҳар
ҳокими сайловлари, Ўзбекистон
Республикаси референдумини
ўтказиш куни

ИСТАК ВОЖИБ БЎЛҒАЙ

МАЪЛУМКИ, ўн иккинчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг саккизинчи сессиясидан кейин республика Президенти лавозимига ва пойтахт шаҳар ҳокимлигига номзодлар кўрсатиш қизғин тус олди. Шу муносабат билан корхона, ташкилот, муассаса ва билим масканларида митинглар, йиғилишлар бўлиб ўтди. Пойтахт шаҳар маҳаллалар аҳли ҳам бу ижтимоий-сиёсий масалада фаол иштирок этди. Мухарририятимизга келатган мактублар маҳалладошларимизнинг 29 декабрь куни республика Президентлигига Ислон Каримов учун, шаҳар ҳокимлигига Атҳамбек Фозилбеков учун овоз беражакларидан ҳамда Ўзбекистон мустақиллиги борасида, албатта, ўз муносабатларини билдиражак эканлигини далилат бермоқда.

Хўш, нега энди улар, айнан Ислон Каримовни ва Атҳамбек Фозилбековларни юқоридаги лавозимларга муносиб топишмоқда. Агар мисол тариқасида маҳаллаларда бўлиб ўтган мажлисларда сўзга чиққанлар фикрларига қулоқ солсак, саволимизга жавоб топгандай бўламиз:

— Ўзбекистоннинг мустақилликка эришганлиги ҳақида гап кетганда аввало кўз олдимизда Ислон Каримов гавдаланади. Акмал Икромов, Файзулла Хўжаев, Абдулла Қодирий, Усмон Носир, Чўлпон, Фитрат каби фидойи ўзбек ўғлонлари республикамиз мустақиллиги учун курашдилар, шу кунни орзиқиб кутдилар. Ислон Каримовнинг жонкуярлиги, ишбилармонлиги ва халқ дардини ўз дардим деб билганлиги туфайли ҳам мустақилликка эришдик. 70 йилдан ортиқ вақтдан бери хориждаги ватандошларимиз дийдорини кўришга зор бўлиб яшаган бўлсак, эндиликда бу девор дарвозалари очила бошлади. Хорижлик юртдошларимиз билан яқинда Тошкентда бўлиб ўтган учрашув (дийдорлашув) бунинг далилидир. Биз Ислон Каримовнинг ўзбекистонликларни фаровон турмушга бошлашига ишонамиз. Шу боисдан ҳам унга овоз берамиз...

Атҳамбек Фозилбеков номзоди ҳақида эса шундай дейишмоқда: — Атҳамбек Фозилбеков маҳаллаларда тез-тез бўлиб туради. Халқ турмуш шароитини ўз кўзи билан кўришга, улар дардини тинглаб, ёрдам беришга қўлидан келганича ҳаракат қилади. Шундай экан, биз, албатта, у киши номзодини қўллаб-қувватлаймиз.

Бу фикрлар юзлаб маҳаллалар фаолларининг дил сўзларидир. Шундай экан, бу истак, албатта, вожиб бўлғай.

ХАЙРЛИ ИШГА ҚЎЛ УРИЛДИ

ЮНУСОБОД даҳасининг 15-мавзесида жойлашган бизнинг «Ўзбекистон жумҳурияти мустақиллиги» номи маҳалламизда 28 миллат вакилларида иборат 4172 оила истиқомат қилади. Асосий мақсадимиз маҳалладошларимиз турмуш тарзини яхшилаш бўлгани учун бу ерда анчагина ишларни амалга оширдик. Маҳалламизда маиший хизмат кўрсатиш уйи мавжуд, ойна-эшикларга панжара ясаш, машина тузатиш, пойабзал таъмирлаш ва бошқа турли устaxonалар, сартарошхоналар ишлаб турибди. Ўзгалар ёрдамига муҳтож бўлган кишиларга, кам таъминланган оилаларга моддий

ва маънавий мадад кўрсатилапти.

Яқинда яна бир хайрли ишга қўл урилди, яъни умумий қиймати 270 минг сўм бўлган икки қаватли маданий-маиший қошона бунёд этила бошланди. Қурилиш ишларини олиб бораётган қурувчи азаматлар бинони 1993 йили фойдаланишга топширишга қатъий бел боғлашган. Ушбу қошона биттач, унинг иккинчи қаватида «Оталар чойхонаси» ва маҳалла идораси бўлади. Биринчи қаватида эса новвойхона, ошхона, сартарошхона ишлаб бошлайди.

Эгамназар ҚОДИРОВ,
маҳалла комитети раиси.

СЕРҒАЙРАТ ФАХРИЙ

ВАҲОБ ака олтимышдан ошган бўлишига қарамасдан ҳамон тетик, қувноқ ва серғайрат. Умр йўлдоши Мукамбар хола билан бирга қирқ йилдан бери бахтли ҳаёт кечиришмоқда. Уғил-қизлари кексалар ҳолидан мунтазам хабар олиб туришади. Қўни-қўшнилари ҳурмат қилишади.

Ваҳоб ака пенсияга чиққунга қадар 39 йил мобайнида 3-босмахонада матбаачилик қилди. Шу давр ичида қўллаб-қўлланган шогирдлар етиштирди. Самарали меҳнатлари эвазига «Меҳнат фахрийси» нишони, қатор Фахрий ёрлиқлар ва эсдалик совғалар билан тақдирланди.

Ваҳоб акалар оиласи ҳозирда Юнусобод даҳасининг 8-мавзесидаги кўп қаватли 28-ўйда истиқомат қилади. Оила бошлиғи — шу уй комитетида кўп йиллардан бери раислик қилиб, қариллик гаштини сураётган отaxon мавзе ободончилиги, оилалар иноқлиги, ёшлар ахлоқ-одоби ҳақида қайғуради. Маданий-маиший ишларни яхшилашга ҳисса қўшаяпти. Шунинг учун ҳам катта-кичик ундан тез-тез ёрдам ва маслаҳатлар сўраб туради.

Биз — мавзе аҳли Ваҳоб ака Тошматовдан жуда хурсандимиз.

Ўқтам ҚУРБОНОВ,
8-мавзе комитети раиси.

Еш қизларнинг аксариятидан: «Катта бўлганимда ким бўлмоқчисан?» деб сўрасангиз, албатта, тикувчи ёки тарбиячи дейишади. Тошкент тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасида 11 йилдан бери самарали меҳнат қилиб кела-

ётган Соҳиба Муродова ҳам ана шундай қизалоқларнинг бири эди. Бугунги кунда у тажрибали тикувчи-мотористка бўлиб етишди. Интилганга толе ёрдеганлари шу-да!

Холмат Мирзақаримов сурати.

ОЙ БОРИБ, ОМОН КЕЛИНГ

ЎЗ жигарбандларини армияга кузатаётган ота-оналар фарзандларига «Ой бориб, омон кел, болам», деб фотиҳа беришайпти. Декабрь ойи ҳам ҳарбийга кузги чақирув мавсуми бўлиб, балoғат ёшига етган қўллаб-қўлланганимиз икки йил муддатга сафарга отланишмоқда.

Сергели районининг Қўйлиқ даҳасидаги 6-уйнинг 22-хонадонидида ҳам ана шундай муносабат билан кузатув кечаси бўлди. Бу ерга йиғилганлар — Шуҳратжоннинг дўсту ўртоқлари, қўни-қариндошлари бўлгуси аскарга маслаҳатлар беришди. Ҳарбий хизматни эсон-омон тугатиб, мустақил ҳаётга ўрганиб, куч-қувват тўплаб келишини тилаб қолишди. Ўн икки мучали соғлом ёш йигит учун икки йил кўп муддат эмас. Унинг ярим йили — ҳарбий ҳаётга кўникиш, ярим йили — биронта ҳунар ўрганиш, ярим йили — янги дўстлар орттириш, қолган олти ойи эса уйга қайтишга тараддуд кўриш кайфияти билан ўтади-кетди. Аммо армияга кузатиш чоғида билдирилган дил сўзлари икки йилгача ва ундан кейин ҳам эслаб юрилади.

Шуҳрат ҳам ёру биродарларининг, онаси — Матлубахон опанинг, айниқса, 85 ёшли бувиси — Марҳамат хола-

нинг маслаҳатларини, дуон тилақларини қўни билан тинглаб, яхши эслаб қолди, уларга амал қилаганини айтди. «Ўғлим, сен ҳаётнинг мусофирлигида ўтадиган қисқа муддатли янги поғонасига қадам қўймоқдасан, — деган эди табаррук момо. — Қонун-қондага риоя қил, бошлиқларинг буйруғини бажар, имкони бўлса, албатта, ҳунар ўрган, дўст танлаганимда миллатига қараб эмас, инсонийлигига қараб баҳо бер, бегуноҳ ҳеч кимнинг дилини оғритмай, ой бориб, омон кел, болам...»

Ҳа, ҳарбий хизматга бориш соғлом ҳар бир йигитнинг шарафли бурчидир. Ота-она, ёру биродарлар ишончини оқлаш, миллий ғурурини сақлаш, ҳарбий тайёргарликнинг олдинги сафлариди бўлиш эса ҳам фарз, ҳам қарзидир.

Яқинда Шуҳрат Рауповдан хат келди. У Москва вилоятидаги қисмларнинг бирида ҳарбий хизматини ўтай бошлаганини, командирлари ва сафдошларининг хушмуомала эканлигини ёзибди. Хатни пешонасига суртиб қўяркан: «Қаерда бўлсанг яратганининг ўзи паноҳида асрагай, болам...» — деди бувиси. «Йойим...» — дея унга қўшилишиди онаси ва ака-укалари.

Латиф РИХСИТУЛАЕВ.

ОРЗУ РЎЁБГА ЧИҚМОҚДА

ЧИЛОНЗОР районидаги «2-Чарх-Камолон» маҳалласида қарийб 2 минг киши истиқомат қилади. Шундай бўлса-да, маҳалла аҳли ўзининг йирик маданият ўчоғи ёки маиший хизмат кўрсатиш масканларига эга эмас эди. Бироқ ана шундай бинолар барпо этишни кўпдан бери орзу қилишарди. Ниҳоят, келгуси йилнинг кўламида улар хоҳиш-истаклари рўёбга чиқадиган бўлди.

Маҳалла фаоллари ва комитет раиси Фозил ака Солиевнинг саъй-ҳаракати, шунингдек, халқ депутатлари район Кенгашининг амалий ёрдами туфайли мажкур йилнинг май ойида умумий қиймати ярим миллион сўмни ташкил этувчи қурилиш ишлари бошлаб юборилди. Ер майдони 0,3 гектар бўлган бу маданий-маиший иншоотни фойдаланишга топшириш бир йилга мўлжалланган. Бугунги кунда бино қаддини анча ростлаб олди. Бу ишда район ижроия комитети тасарруфидаги

капитал қурилиш бошқармаси азаматлари фидойилик намуналарини кўрсатишмоқда.

Агар ишда узилиш бўлмаса, олдимиздаги йилнинг май ойида 2-Чарх-камолонликлар 120 ўринли клуб, 70 ўринли ошхона, оталар чойхонаси, сартарошхона, новвойхона хизматидан баҳраманд бўла бошлашади. Маҳалла анжомлари сақланадиган ёрдамчи хоналар, комитет раиси ва унинг котиби, хотин-қизлар ҳамда фахрийлар Кенгашлари хоналари, шунингдек, милиция таянч пункти ҳам шу ердан жой олади. Бино ҳовлисидаги ҳовуз ўртасида фавворалар отилиб туради, атрофига сўрилар қўйилади.

Ҳозирги иқтисодий тангликка қарамасдан, райижроко'ч мутасаддилари халқ манфаати, яъни инсон омили хусусида қайғуришаётган экан, маҳалла аҳли буни сезиб турибди.

Шуҳрат АҲМЕДОВ.

Мукофот соҳиблари

«ТУТИНГАН
ОТАМИЗ»

ЯШИРИШНИНГ ҳожати йўқ. Журналист хизмат тақозоси туфайли кимлар билан ҳамсуҳбат бўлмайди, қай бир касб, қай бир лавозим, қай бир миллат вакиллари ҳаёти ва фаолиятига аралашмайди, дейсиз. Гоҳида шундай бўладики, суҳбатдошининг бутун бошли фаолияти икки энлик қозога жо бўлишини фаҳмлаб турган бўлсангиз-да, унинг қўшиб-чатиб сўзлаб бераётган ҳикоясини тинглашга тўғри келади. Гоҳида «ичимдагини топ» дейдиганларга дуч келасиз. Баъзи бировлар эса ўзлари ҳақида гапиришни хуш кўришмайди. Бундайларнинг акси, яъни «Нега мен ҳақимда ёзмайсизлар?!», деб муҳарриратга зарда қилиб келувчилар ҳам учраб туради, ҳар замонда.

Очиғи навбатдаги суҳбатдошим — Куйбишев районидаги «Гулистон» маҳалласининг раиси Сайфулла ака Оқмирзаев (суратда ўнгдан иккинчи) билан учрашишга шайланар эканман, ана шулар ҳаёлимдан ўтди. У киши билан дастлабки суҳбатимиз сим орқали бўлди. Мен Ўзбекистон Республикаси Фахрий ёрлиғи соҳиби бўлган Сайфулла акани мукофот билан табриклаб ниятимни айтдим.

— Маҳалла комитетлари раислари билан йиғилиш ўтказишни мўлжаллаб қўйган эдик, — деди у. — Мажлис тугагач, суҳбатлашсак қандоқ бўларкин. Ўзим район маҳаллалар ишини мувофиқлаштириш кенгашининг раиси бўлатуриб, унда қатнашмасам...

Ҳеч қандай муболағасиз айтишим мумкинки, бу даргоҳда бўлган одамнинг баҳри-дили очилади. Негаки, дахлизу хоналардаги турли лавҳалар, уруш ва меҳнат фахрийларининг суратлари, дид билан жойлаштирилган стол-стул ва бошқа жиҳозлар кўзни қувонтиради. Суҳбатдошимнинг ўзи ҳақида гапиришни хуш кўрмайдиганлар тоифасидан эканлигини инобатга олмаганда, ишим енгил кўчаётганди. «На-чора, демак Сайфулла ака ҳақида фаоллардан биронтаси билан гаплашиш керак», дедим-да комитет котибаси, меҳнат фахрийси Валентина Фабричновани суҳбатга тортидим.

— Номини бош ҳарф билан ёзиладиган инсон деб эшитганмисиз, — деди у саволига савол билан.

— Ҳа, эшитганман, — дедим.

— Бизнинг раисимиз айнан шундай инсон, — давом этди у. — Сайфулла ака 31 йилдан бери маҳаллага раислик қилиб келаётган бўлсалар, ҳанузгача ҳаловат нималигини билмайди. Ўзи том маънода халқнинг ўти билан кириб, суви билан чиқишни дилга тугганлиги боис, комитетнинг барча 17 аъзосидан ҳам шунини талаб қилади. Шахсан мен ўзим у кишининг ишбилармонлиги-ю, серҳаракатлигини кўриб, яшариб кетаман. Унга ўхшагим келади.

Маҳалламизда ўзбек, рус, яҳудий, тожик ва бошқа жами 27 миллат вакиллари яшашди. Аммо шу пайтгача ҳеч ким унинг миллат ажратганини кўрган эмас. Шунинг учун ҳам маҳалламизда миллий низо чиқмаган, бундан кейин ҳам чиқмайди. Оқмирзаев маҳалладаги барчанинг энг қадрдон кишисига айланган. Тўй, маросим бўлсин, мусибатли дам бўлсин, кун ё тун демасдан бемалрл келиб, унинг эшигини қоқишади. Ёки ўзлари учун ёд бўлиб қолган рақамни теришади. Билишадикки, у киши ҳар доим ҳозир нозир бўлади.

Оддий бир мисол: маҳалламиздаги 9-уйда бир ёлғиз рус аёли яшарди. Кейинчалик у онасини ҳам уйига кўчириб олиб келди. Фалокатни қаранг-ки, орадан кўп ўтмай шу кампир қазо қилди. Қизи ёлғиз ўзи нима ҳам қила оларди, йиғлаб раиснига борибди. Раис дарров етиб келиб, барча расм-русмларни йўлга қўйди. Аммо кўмишга келганда анча югуриб-елишига тўғри келди. Сабаби қизи онасини турар жой рўйхатидан ўтказмаган экан. Сайфулла ака шу куннинг ўзида марҳума ҳужжатларини расмийлаштиришга улгурди. Бу — осон иш эмасди. Ахир бунинг учун райишрокомга, милицияга, ЗАГС бўлимига бориш керак эди-да.

Ҳозиргдай эсимда, бундан уч йил муқаддам у фаолларни йиғиб, Улуғ Ватан уруши ва байналмилалчи жангчиларга алоҳида шахсий карточка тўлғаишни топширди. Чунки шундай қилинса, ҳар бир собиқ жангчининг тугилган йили, эхтиёжи, даволанишга муҳтож ёки муҳтож эмаслиги аниқланарди. Бу иш қисқа муддатда бажарилди. Энди идоранинг ўзидаёқ карточка орқали 157 нафар уруш фахрийсининг барчаси ҳақида тўла маълумотга эга бўлиш мумкин. Ўзгалар ёрдамига муҳтож 11 нафар ёлғиз киши ҳолидан ҳам мунтазам хабар олиб турилади.

96 ёшли Евдокия Григорьевна, 90 ёшли Меҳри ая Соатхўжаева, 88 ёшли Абдурахмонхўжа ота Искандархўжаев, 80 ёшли Анна Ковалёва сингари саломатлиги заифлашган нуронийлар уйларига тез-тез ташриф қилиниб, ҳол-аҳвол сўраб туриш ҳам қанда қилинмаяпти. Евдокия Григорьевнага пенсия тайинлаштириш учун ижтимоий таъминот бўлимига анча қатнашга тўғри келди. Чунки унинг жамоа ҳўжалигида ишлаганлигини тасдиқловчи меҳнат дафтарчаси сақланмаган экан. 100 сўм пенсия тайинланганини ҳамда фахрийларга хизмат кўрсатувчи 39-дўконга бириктирилганини эшитиб, унинг қанчалик хурсанд бўлганини кўрсангиз эди.

Фабрикаева (бу хушчақчақ аёл — Фабричнова ўзбек тилида ўзини шундай деб, таништирган эди) билан гаплашиб ўтирар эканмиз, хонага полковник унвонидаги ҳарбий киши кириб келди. Салом-алиқдан кейин у мулозамат билан раисга нимадир айтиб, ундан маслаҳат сўрай бошлади. Мен Сайфулла акадан узр сўраб, полковник Султон Боғировни суҳбатга таклиф этдим.

— Раисимиз номини маҳалламизда, шунингдек, кўплаб қўшни маҳаллаларда ҳам ота деб тилга олишади, — деди у. — Бу — бежиз эмас, албатта. У киши маҳалладошларига оталарча ғамхўрлик қилиб келаётгани учун ҳам шундай юксак ҳурматга эришган. Шахсан мен учун эса Сайфулла ака тутинган отамдир. Отам (у ҳам ҳарбий бўлган) вафот этганларида бир ярим яшар бола эканман. Шу йўсинда ота меҳридан бебаҳра камол топдим. Ҳарбий бўлганлигим учун ўзбекона урф-одатлардан бир оз бўлса-да четлашдим. Кишимни узатиш тўйида ҳам, ойим маъракаларида ҳам раисимиз бош-қош бўлдилар. Яқинда ойимларнинг йил ошини

ўтказмоқчи эдик, шунга маслаҳатлашишга келувдим. Мен бу кишининг ҳеч бировдан ўз муруватини аяганини эшитган эмасман. Қани энди, унга ўхшаш одамлар кўпроқ бўлса...

— Лўнда қилиб айтганда, Сайфулла билан бирга ишлаб, қаришга ҳам вақт тополмаяпман, — дея суҳбатга қўшилди маҳалла ўртоқлик суди раиси, уруш ва меҳнат фахрийси, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган ўқитувчи, 81 ёшли Бурхон бобо Қаландаров (суратда ўнгдан биринчи). — У ўзига нисбатан ҳам, ёнидагиларга нисбатан ҳам жуда талабчан. Маҳалламиз болалари таълим олишаётган 71, 148, 171 ва 241-мактабларга фаоллар бириктириб қўйилган. Улар мактаблар маъмурияти билан яқин алоқа ўрнатилган. Шу туфайли бўлса керак, ёшлар ўртасида нохуш ҳоллар учрамаяпти. Тўйларда ҳам ҳеч қандай «ЧП» бўлмаяпти. Оилавий қўйди-чиқдилар олдинги йилларга нисбатан кескин камайди. Масалан, 1989 йили ана шундай майда-чуйда 11 та жанжал сабаби муҳокама этилган бўлса, жорий йилда бу кўрсаткич 5 тани ташкил этди.

— Миллий урф-одатларни қайта қарор топтиришга ҳам катта эътибор берилаяпти, — дейди фахрийлар Кенгашининг раиси, республика аҳамиятига молик шахсий пенсиянер Фозил ота Йўлдошев (суратда кўзойнакли). — Бунини «Наврўз» ва шунга ўхшаган барча тадбирларда кузатиш мумкин. Шу йил «Тельман» номидаги истироҳат боғида «Барҳаёт анъаналар» танлови ўтказилиб, унда миллий урф-одатлардан тортиб бешик, паранжигача намойиш этилди. Райондаги 30 маҳалла ва 12 мавзе орасида маҳалламизнинг биринчи ўрин олгани фикрим далилдир.

Ҳа, «Гулистон»да ким билан суҳбатлашмайлик, маҳаллада амалга оширилаётган ишлар, айниқса, Сайфулла ака фаолияти ҳақида тўлқинланиб гапиришди. Фаоллар суҳбатидан маълум бўлишича, шу йилнинг ўзида кам таъминланган 5 оилга 10 тадан коса, 5 метрдан чит, 12 оилга 5 килограммдан гуруч, 10 килограммдан ун, 6 оилга 25 сўмдан пул берилган. Маҳаллага 5 та 100 килолик қозон, 40 та стол, 100 та коса, 100 дан зиёд чойнак-пиёла, самовар ва бошқа тўй-маъракаларда ишлатиладиган анжомлар олинган.

Қарийб ҳар бир хонадонда парранда, йирик ёки майда туёқли мол бор. 50 оила эса бўрдоқига қорамол боқишаяпти. Шу боисдан ҳам маҳалла ҳудудида озуқа-ем дўкони очилган бўлиб, йирик туёқли моли борларга йилига 800 кг, қўй-эчкиси, чўққаси борларга 400 кг, товук сақлаётганларга 60 кг. дан озуқа-ем берилаяпти. Маҳаллада 3 та озиқ-овқат, 2 та саноат моллари, 2 та сабзавот ва мевалар дўконлари, шунингдек, маийш хизмат кўрсатиш уйи ҳам ишлаб турибди. 12 та хонадонда ширкат услубида нон ёпиляпти. Кўчаларнинг барчасига асфальт ётқизилган, хонадонлар тўла газлаштирилган.

— Бу ишларни амалга оширишда Саид ака Муҳиддин, Клавдия Зубкова, Муҳаббат Саъдиева, Ҳайдар Абдурашулов, Раиса Раҳматуллаева ва бошқа кўплаб маҳалла фаоллари фидойилик кўрсатишмоқда, — дейди 6 фарзанднинг отаси, 30 га яқин нева-чеваранинг бобоси, пенсияга чиққунга қадар турли раҳбарлик лавозимларида фаолият кўрсатган, кўксини қатор уруш ва меҳнат орден-медаллари беэаб турган Сайфулла ота Оқмирзаев. — Лекин ҳали қилинадиган юмушлар ҳам бор. Масалан, ҳудуди 60х65 гектар бўлган маҳалламизнинг 70 фоизи канализациялаштирилди. Энди қолган қисмини ҳам тугаллашимиз, хонадонларга телефон туширишни ҳам яқин 2—3 йил ичинда ахунлашимиз керак. Маҳалла ҳудудида яна 125 устунга ёритгич лампалари, камида учта кўчага таксофон ўрнатишни ҳам мўлжаллаяпмиз.

«Гулистон»дан қайтиш тараддудида турганимда раис хузурига бири киши келиб қолди. У шу маҳаллалик Абдусаттор ака Раззоқов бўлиб, фарзандига никоҳ тўйи қилмоқчи экан. Сайфулла ака билан у дилдан суҳбатлашиб, хушчақчақ ҳолатда чиқиб кетди. Демакки, тўйнинг бошланиши яхши. Шундай экан, бу ёғи ҳам, албатта, кўнгилдагидай бўлади. Ҳа, «Маҳаллам — ўз уйим», деган ақидага тўла амал қилиб, уни гулистонга айлантираётган дилкаш кишилар жа-мўлжам бўлган жамоада ҳар доим шундай бўлаверади.

Назар МАТЕҚУБОВ.

Акс садо
«АЛОҲИДА
БЎЛСИН»

«МАҲАЛЛАДОШ»нинг ўтган сонидеда чоп этилган Абу Райҳон Беруний номидаги Тошкент техника дорилфунуни доценти Нейматжон Ҳасановнинг «Кўпнинг кенгашига» руқни остидаги «Алоҳида бўлсин» сарлавҳали мақоласида биз шу пайтгача лоқайдлик билан қараб келган турмушининг ижтимоий соҳалари қаламга олинган. Ҳақиқатдан ҳам тўй ва аза бир даргоҳда расмийлаштирилади. Муаллиф таъкидлаганидек, ЗАГС мудираси юз-кўзидан қувонч ёғилиб турган келин-куёвнинг қўлига никоҳ узугини тақаётган бир пайтда, онаси ёки отаси вафот этганлигини айтиб, тиббий маълумотнома қозонини кўрсатиб, вафот этганлик учун гувоҳнома олиш илнжидеда останада азадор мунғайиб туради. Баъзан ма-читда ҳам қувонч билан аза рўбарў бўлиб қолади.

Ана шундай турмуш чорра-ҳаларида учрайдиган ҳаётини воқеаларни, яъни ижтимоий муаммоларни кўрган ҳар бир киши никоҳ ва азани расмийлаштириш муассасаларининг алоҳида-алоҳида бўлишини истайди. Бу жиҳатдан «Вафот этганлик ҳақидаги гувоҳнома»ни расмийлаштириш ҳуқуқини соғлиқни сақлаш муассасалари ихтиёрига бериш керак» деган муаллифнинг фикрига юз фоиз қўшиламан. Чунки, инсон қай ҳолатда вафот этган тақдирда ҳам жамият ва жа-моа шифокор хулосасига тая-нишади. Шундай бўлган, ва-фот этганлик ҳақидаги ҳуж-жатларни росмана расмийлаш-тириш шифокорлар дарго-ҳида ўтказилгани маъқул. Бун-га маҳаллий кенгашлар ижро-ия комитетларининг қарори билан эришса бўларди.

Республикамизнинг муста-қиллиги туфайли имонимиз бут, динимиз дилимизга кў-чапти. Ҳатто, Ўзбекистон халқ демократик партияси ва бошқа демократик партия ҳамда халқ ҳаракатларининг дастурларида ҳам динга ошк-ора қаршилиқ баён этилмаган. Шу жиҳатларни эътиборга олиб, ҳукуматимиз ЗАГС идо-раларида никоҳ ўқитишни йўлга қўйса фойдадан ҳоли бўлмас эди. Келин-куёвлик гувоҳномасини қўлга олган икки ёш ҳамроҳлари билан ма-чит излаб сарсон бўлиб юрмасди. Бу билан ма-читда тўй ва азанинг рўбарў бўлиб қолиши барҳам топарди.

Адиба ГОЙИБОВА.

МАЧИТГА яқин жойда ҳам-да кўп қаватли уйларда яшов-чи кишилар вафот этса, улар-нинг жанозаси, албатта ма-читда ўқитилади. Кўпнча бир эшикдан келин-куёвлар, бир эшикдан тобут кўтариб ғам-гин келаётган кишиларни кў-риб, кимга тўй, кимга аза эканда, деган гап ҳаёлингиз-дан ўтади ва ўзингизни нохуш сезасиз.

«Бахт уйи»да келин-куёв-ларга ҳам, вафот этганларга ҳам гувоҳнома берилди. Бир қўли билан янги оила қурган-лик, бир қўли билан оламдан ўтганлик ҳақидаги гувоҳнома-ни бериш мантиққа тамоман зид эмасми?! Ана шунинг учун «Алоҳида бўлсин» сар-лавҳали мақола («Маҳалла-дош», 22-сон)да баён этилган фикрга тўла қўшиламан.

Киши вафот этгач, дастлаб шифохонага борамиз. Шундай экан, қабристонга тегишли ҳужжат ҳам шу ерда берилса, ЗАГСга ҳам югуриб юрилмас-ди. Иш анча енгил кўчарди. Бахт уйлари қошида бир хона ажратилиб, никоҳ ўқиш учун саводли, ёшларга панд-наси-ҳат қилиш қобилиятига эга кишилардан бириктириб қў-йилса айни мўддао бўларди. Абдулла УМАРОВ.

Олқиш олаётган оқсоқоллар

Чарчаш нималигини билмайди

ХУРМАТЛИ МУҲАММАДИЯТ! Ҳаётда шундай инсонлар борки одамлар учун елиб-югуради, бор куч-ғайратини ишга солади. Маҳалламизга 13 йилдан бери раислик қилаётган Насриддин ака Зухровни ана шундай тоифадаги кишилар қаторига қўшгимиз келади. У киши қанчадан-қанча тўсиқлардан ўтиб, муаммоларни ҳал этиб келмоқда. Айниқса гузар, қурилишда хизмати катта. Тўй ва бошқа маросимларга доимо бошчилиқ қилади. Оиласи бошқаларга ибратомуз.

Гузарнинг очилиш маросимида Тошкент шаҳар маҳаллалар кенгашининг раиси Қодир Фозилхўжаев шундай деган эди: «Насриддин, Сиз бошлаган иш — гузар бунёд этиш нафақат Тошкент, балки республикамиздаги кўп қаватли уйлар жойлашган мавзеларда ягонадир. Бундай ҳашаматли, ўзбекона маскан биринчи бўлиб «Иттифоқ» маҳалласида бунёд этилди. Сизга узоқ умр, сиҳат-саломатлик ва куч-ғайрат тилайман. Ҳимматингизга балли!»

Ана шундай фидоий раисимиз ҳақида рўзномада мақола ёритилишини истардик. Ҳурмат билан Сергели районидаги «Иттифоқ» маҳалласи аҳолиси номидан: **БУРИБОВ, АБДУНАБИЕВ, НИЁЗОВ** ва бошқалар.

...Кўп қаватли уйлар бўйлаб бораётган. Бир пайт, тандирдан янги узилган ноннинг ҳиди димоғимга урилди. Бу хушбўй ҳид қаердан келяпти ўзи! Йўловчилардан бири шу яқин атрофда «Иттифоқ» маҳалласининг гузари борлигини айтди. Озгина юргач, ажойиб масканга келиб қолдим. Рўпарада тандирхона, ошхона, сартарошхона, этикдўзлик дўкони... Одамлар чойхонада мазза қилиб чойхўрлик қилишяпти. Ҳаммаёқ саранжом-саришта, баҳри-дилигиз очилади.

Маҳалла маркази ҳисобланувчи бу гузарнинг қурилишига Насриддин ака бошқош бўлган. Унинг яхши фазилатларидан бири шуки, доимо фаровонлик, ободончилик ҳақида ўйлайди. Кўп қаватли уйларда яшаётган турли миллат вакиллариининг бошини қовуштириш учун бор куч-ғайратини аямаётганлигини ҳам айтиб ўтиш зарур.

— Бизнинг мавзеда, аниқроғи маҳалламизда ўзбеклар кўп, — деди Насриддин ака. — Ўзингизга маълум, маҳаллий халқимиз меҳнатни жуда севади. Шунинг эътиборига олиб, бир хайрли ишга қўл урганмиз. Фаоллар билан маслаҳатлашиб, 30 сотихдан ортиқ ташландиқ жойини ҳайдаб, мева-ли дарахт ниҳоллари эдик. Ўтган йили кўкат ва сабзавотлар ҳам ўзимиздан чиқди. «Меҳнатнинг тағи — роҳат», деб шунга айтсалар керак-да.

68 та кўп қаватли уй бирлаштирилган маҳаллага етакчилик қилиш осон эмас. Аммо бу вазифани Насриддин ака эплайпти. Эрталаб нонушта қилгач, идорага чиқади, ишлар, режалар дегандек. Кўпинча ижтимоий муаммолар юзасидан мутасадди раҳбарлар ҳузурига бориш, ёрдам сўрашига тўғри келади.

Маҳалла комитети айниқса, ёшлар тарбиясига алоҳида эътибор қаратаёпти. Гузарда болаларга араб тили ўргатилаётгани таҳсинга сазовордир. Насриддин ака «Одобнома», «Маърифатнома» дарслари ўқитилишига ҳам эришмоқда.

Насриддин ака чарчаш нималигини билмайдиган, фидоий инсондир. Шу боис кўпчилик унга «Отамиз — дарғамиз» деб мурожаат қилишяпти. Маҳалладаги ишларни бажаришда эса раисга Эргаш Рамбериёв, Ҳомитжон Дадаев, Собитжон Расулов, Амиржон Абдунабиев каби фаоллар яқиндан ёрдам бермоқдалар.

Нодира АБДИРИМОВА.

Шахсий фикр

АЛОҲИДА ЎҚИШГАНИ МАЪҚУЛ

МИЛЛИЙ анъаналаримизга амал қилиш хусусида гап борар экан, мактабларимиздаги таълим-тарбия ишларини ҳам тубдан ўзгартириш муаммолари кўндаланг бўлаяпти. Булардан бири — қиз ва ўғил болаларни алоҳида-алоҳида ўқитиш масаласидир. Бу ҳақда ўқитувчилар, ота-оналар, ўқувчилар ўртасида баҳслашувлар бўлмоқда.

Бу борада қиз ва ўғил болалар алоҳида ўқитиш даврда ҳам, кейинчалик ҳам муаллимлик қилган СССР халқ таълими аълочилари — Тошўлат Усмонов, Сайфуддин Иброҳимов, Сирожиддин Мақсудовлар, ўрта авлод вакилларида эса Рашида Баҳодирова, Мухтасар Мир-

заахмедова, Дилбар Баҳридина, Музаффар Раҳимбердиев, Ўлмасой Файзиева ва бошқалар қиз ва ўғил болаларнинг алоҳидаликда таҳсил олишгани маъқул, деган фикрни илгари суришмоқда.

Мен ўғил болалар алоҳида ўқиган даврда ўрта мактабни тугатганим, шунингдек 34 йиллик ўқитувчилик фаолиятим мобайнида тарих, жамиятшунослик, оилавий ҳаёт этикаси ва психологияси фанларидан дарс бериб, ортирган тажрибаларим асосида айтишим мумкинки, ажратмасдан ўқитиш жараёнида қиз болалар характери ўғил болаларга ўтиб, уларда мардлик, жасорат, гурур, шунингдек хотин-қизларни

ҳурмат қилиш каби хусусиятлар камая боради. Натижада илгаригидек бир-бирига интиқлик, талпаниш, ҳамда ширин суҳбат қилиш иштиёқи йўқолиб бормоқда. Негак, бирга ўтириб, бирга ўқиб, жисмоний тарбия дарсларида ярим яланғоч ҳолда машғулотлар ўтказиш ҳалиги интиқликларни йўқотмоқда.

Доно ота-боболаримиз ўғил ва қиз болаларни алоҳида-алоҳида ўқитиб жуда тўғри қилишган. Демак, биз ҳам ўша усулни жорий қилсак, таълим-тарбия ишида фойдадан ҳоли бўлмас.

Саъдулла СУЛТОНОВ,
Ўзбекистон халқ таълими аълочиси, фахрий педагог.

ЎҒИРЛИКНИНГ ОХИРИ ХҲҒРЛИК

ЧИЛОНЗОР даҳасидаги уйлардан бирида ўғирлик содир этилгани тўғрисида А. Икромов район ички ишлар бўлимига хабар қилинди. Милиция катта лейтенанти Саъдулла Иброҳимов бошчилигида йўлга чиққан тезкор гуруҳ воқеа содир этилган жойга етиб келди. Дастлабки ишни қўни-қўшнилари сўроқ қилишдан бошлаган С. Иброҳимов уйнинг ортида ширакайф ҳолда суҳбатлашиб турган уч кишини шубҳа билан кузата бошлади. Улардан бири узун ёғоч билан 2-қават бал-

конида осиглиқ турган кийимларни олиб ола бошлади. Шубҳаси тўғри чиққанига қаноат ҳосил қилган С. Иброҳимов жиноят-қидирув бўлимининг ходими Комил Мансуровга секин воқеани тушунтириб, чўчитиб юбормасдан, эҳтиёткорлик билан қўлга олиш кераклигини уқдириб, ўзи ҳеч нарса ни сезмаган кишидек, бе-парволик билан уларга яқинлаша бошлади.

«Ўғрининг чўпдан ҳади-ги бор», деганларидек ўзлари томон келаётган фуқаро кийимидаги кишини улар

кўриб қочишга тушдилар, лекин қўтулиб кетишнинг уйдасидан чиқа олмадилар. Уйнинг олдида милтиқдан отилган ўқ каби югуриб ўтган К. Мансуров кучли, чайир қўллари билан ўғирлардан бирининг елкасига чанг солди. Содир этилган бир жиноятни очиш учун келган тезкор гуруҳ иккинчи бир жиноятнинг олдини олди. Ўғирликнинг охири хўрлик эканини хаёлларига ҳам келтирмаганликларига энди афсус чекмоқдалар.

Шавкат САЛИМОВ.

ДУНЕНИНГ нимаси ҳам дейишганда «Осмоннинг устун йў», деб жавоб берибди бир донишманд. Шунингдек, тиниб-тинчимас, жонкуяр одамларга баъзида «Нима, дунёга устун бўлмоқчимсан» дейишганда ҳам устунга шаъма қилишган. Ҳусайн Бойқаро сарой тўсинларидан бирининг дара кетганини кўриб, шипга қараб, «Келтир-келтир» деганда буюк мутафаккир Алишер Навоий шу жойга устун келтириб қўйган экан.

Меъморчилик санъатида ҳам устунлар ўзига хос қадр-қимматга эга. Илгарилари уй қурилишида, албатта устунлардан фойдаланишган. Чунки, асосий оғирликни устунлар кўтаради. Устун қўйиб қурилган синчли уйлар табиий офатларга анча бардошли бўлади. Пахса деворлар тушиб кетса-да, устун иморатни бемалол кўтариб

Унутилмас меросимиз

УСТУНЛАР

туравереди. Айниқса айвонларга кўри бағишлаб турган ушбу устунларга разм солар эканмиз, уларнинг нақшли ва нақшсиз, айлана ва тўрт бурчакли шаклларда яратилганлигининг гувоҳи бўламиз. Ўзига тўғ, бадавлат оилалар хонадонидан нақшкор, намбағалроқларникида эса оддий устунлар ўрнатилган. Тошкент, Хива, Қўқон ва бошқа қадимий шаҳарлар меъморчилигида уймакор-нақшли устунлар кўриш мумкин. Қайси хонлик саройларини тилга олмайлик, уларнинг ҳар бирида устунлар борлиги ҳақида фикр юритилади. Устун бор экан, иморат қурилиши тезлашади, қурувчи-устанинг иш унуми ошади. Эндиликда металл, бетон, ҳатто ғиштдан ҳам турли хил устунлар қилинаёпти.

Нақшли устун ишлаш учун уста олдиндан тайёргарлик кўради. Танланган ёғоч ҳовуз ёки ариқларга солиб, обдон сувга тўйдирилади. Унинг бағридан макон тошган қўртми, ҳашаротми чиқиб, тозаланади. Сўнгра саратоннинг иссиғида қурийдигач, ёғочга зигир, пахта мойлар суртилиб, нақшларга ҳозирлаб қўйилади. Хивалик усталар қўллашган бу усулдан кейинчалик Тошкент, Бухоро, Самарқанд ва Қўқонда ҳам фойдалана бошлашган.

Устунга нақш ўйиш учун аввало намуна (эскиз)лар тайёрланади. Сўнгра турли уймакорлик ускуналари билан ишга киришилади. Уйма нақшлар миллий ёки замонавий, геометрик, яъни «грих», «паргори», «ислими» услубларида ҳам бўлиши мумкин. XIX—XX асрларда яратилган устунларнинг кўпчилиги Хоразм вилоятининг Хива, Урганч шаҳарларидаги иморатларни безаб келган. Уларнинг бўйи олти-етти метр, ҳатто ундан ҳам узун бўлган. Устун ахлит бўлмай, бир-бирига улашиб кетилган. Айвонларга тортилган узун сайровнинг бир учи иккинчисига кийгазилиб қўйилган.

Хивада яшаб ижод этган Ота Полвонов ўз касбини ниҳоятда севган. Бетиним уста ясаган устун 1937 йили Парижда очилган жаҳон халқлари санъати кўргазмасида олтин медалга сазовор бўлган. Узоқ умр кўрган усталардан бири — Ота Полвонов (1867—1972 йил)нинг Париж кўргазмасида намоиш этилган ушбу устуни ҳозирда Ўзбекистон Республикаси Давлат санъат музейидан муносиб ўрин олиб турибди. Уни наққош Бойбеков чизган намуналари асосида уста уймакорлик ишларини бажарган. Устундаги беш юлдуз, ўроқ ва болға тасвирлари унинг совет даврида яратилган эканлигидан далолат беради. Геометрик «грих» услубидаги бу устун нақшлари бурмалиги билан кўзга аққол ташлашиб, ўзига хос, ажойиб нафосат кашф этади.

Наққош-уста Ёқубжон Раунов устунида турфа гуллар акс эттирилган. Ўзига хос донзарани эслатувчи бу устун ҳам санъат музейидан ўрин олган. Уста Ёқуб аслида тожикистонлик бўлиб, бир неча йил жумҳуриятимизда ижод қилган. Ўзбек усталари билан ҳамкорликда тожик халқ санъати нафис қирраларини ўзбек санъатига сингдириб, икки халқ орасидаги азалий дўстликни тараннум этган.

Тошкентдаги «Усто» комбинатида ижод қилаётган ёғоч уймакор-устаси Ортиқ Файзуллаев ҳам маҳоратини синаят ниятида замонавий услубда устун яратди. Унинг устуни ҳажман кичиклиги, нақшларининг сериюлиги билан олдингилардан катта фарқ қилади. Унда устанинг уймакорлик санъатидаги маҳорати, касбига меҳри акс этиб турибди. Пахта нақшлари устунга жуда ярашиб, гўзаллик киритган. Устунга лак-бўёқ берилиши, унинг бора-бора жигарранг тусга айланиши кишига эстетик завқ бағишлайди.

Қадимий меъморчилик иншоотларини асрлардан бери безаб, мустаҳкамлиги билан халқ дилига жо бўлиб қолган устунлар бундан кейин ҳам ўз кўрки, салобатини йўқотмайди.

Маҳмуд АХМЕДОВ,

Ўзбекистон санъат музейининг катта илмий ходими.

Чилонзор районидаги «З-Чарх-Камо-лон» маҳалласининг чойхонаси ҳар ҳафтанинг чоршанба кўни айниқса гавжум бўлади.

— Низомий номидаги Тошкент Давлат олий билимгоҳининг доценти Илёс Тожиев (чапдаги суратда ўртада) тез-тез келиб қизилқарни суҳбатлар уюштириб турадиган лекторларнинг бири, — дейди маҳалла комитетининг раиси Сайфиддин Рихсиев (шу суратда ўнгдан биринчи).

Удумларимиз ОППОҚ СОҚОЛ ҲУРМАТИ

АВТОБУСГА оппоқ соқол-ли мўйсафид чиққан эди, йўловчилардаги кайфият ўзгарди. Олднинг қаторда ўтирган киши дарров жой бўшатди. — Ие, безовта қилдим. Илоё мендек узоқ умр кўргин, ука, — деб дуо қилди қария оппоқ соқолини силаб. — Отахон, қанчага бордингиз?

— Иккам олтишга...
— Яшанг-е, сизни анчага чиққансиз десам, мендан атиги етти ёш кичик экансиз-ку.

Яқинроқда ўтирганлар енгил кулиб қўйишди.

Соқолнинг ҳурматини қарангки, кенсани салобатли, донишманд қилиб кўрсатапти. Халқимизда: «Оппоқ соқолим билан ёлгон гапирманми?», «Хеч бўлмаса соқолимни ҳурмат қилсанг бўлмайди!» каби илтижоли иборалар бор. Демак, азалдан соқол қўйганларнинг сўзларида маъно бўлган. Одамлардан бири «Шу чолга ишондингми?» деса, бирор нарсани насияга бериб юбараётгани: «Оппоқ соқоли билан алдайди!» деб қўйишни кўп эшитганмиз.

Оппоқ соқолли отахонларни «нуроний» дея ҳурматлаймиз, эъзолаймиз. Бунинг боиси бор, албатта. Чехрасидан нур ёғилиб турган кексаларимиз ховадон файзи, кўркидир. Улар бор жойда қут-барака, осийишталик, ҳамжиҳатлик бор. Катта ҳаётий тажриба тўплаган нуроний отахонларимиздан доимо йўл-йўриқ, маслаҳатлар олиб турибмиз.

Махмуд РАМАЗОНОВ.

У асли кўнгли бўшлардан. Ҳартугул шу дамгача бирорта кимса билан санманга борганини эслолмайди.

— Бунга эришининг ўзи бўлмайди. — дейди у, мабодо ҳамсуҳбат бўлиб қолгудай бўлсангиз, мағрурланиб. — Қани энди, бошқаларга ҳам мендаги одамийликдан ато этса, олам гулистон бўлардику-я.

Дейлик дўкончи бир оз «уриб» қолди. Сиз ҳойнаҳой, қайтимингизни тийин-тийингизча беришини ундан талаб қиласиз. Тўғрида, оилангиз ризқ-рузини битта юлғичга ташлаб кетиш кимга ҳам ёқади. Кейин икки орада тортишув бошланади. Оқибати эса... Ким билсин...

«ВИЖДОН»

ХАНГОМА

Бироқ у бундай қилмайди. Очиғи, қилолмайди ҳам. Негаки, виждони йўл қўймайди. Аммо, дўкондан узоқлашгандан кейин, «худодан топсин» деб пи-чирлаб қўяди.

У яқинда тасодифан сабзавот дўко-нида сотувчи билан харидорлар торти-шуви устидан чиқиб қолди. Билсани, сотувчи картошкага бир оз «шапка» кийгизган экан. Олувчилар бунга сезиб қолишибди. Сотувчи эса йўлқира ҳақи-ҳурмати шундай қилишга мажбур бў-лаётганини рўқач қилиб, оёғини тираб турарди.

— Ўн кило тортинг ука, берадиган нархингизда, — деди у мағлубиятга учраётган пештахта хўжайинига яқин-ланиб. Сотувчи ёлғизликдан қўтилиб, эндигина тарозига яқинлашувди ҳамки, оломон дўкончи қолиб, унга ҳужумга ўтса бўладими. Ҳартугул қочиб қолиш-га аранг улгурди.

Жигибийрони чиқаётган харидорлар чангалидан анча узоқлашиб олгач, «Вей, ахир шу картошканинг нархини 2 сўму 50 тийин эмас «кооперативний» — 3 сўм» деб ёзиб қўйсаям миқ этмасдан олардинглар-ку! Яхшимки сотувчи инсофлилик қилиб атиги 30 тийинга оширибди. Нима қипти...» деб қўйди ичида.

...Эр-хотин икковлон таксига туши-шувди. Манзилга етгач, уч сўму 20 тийин ўрнига ҳайдовчи беш сўм олиб, куйдирган калладек иржайиб туравер-ди. У яна миқ этолмади. Ахир нимаям десни. Виждонда!... Улмасдан қайтим сўрасинми?...

Бироқ бу уятчанлик унга анча қим-матга тушди: хотини бир ҳафтагача «сузиб» кириб, «сузиб» чиқди. «Бара-ка топкур, таксига тўрт ярим чақирим нарироқда чиқдик, деб фараз қила қол», — деб ҳар қанча ялиниб-ёлвор-саям қани энди тушунтира олса. Хотин —хотинда. Ниҳоят, сал ҳовридан туш-гандай бўлди-ю, аммо барибир «қол-ган умримда сиз билан таксига чиқ-сам...» деб шарт қўйди. Буниси ҳам етмагандай, «ландавур оғзидан ошини бировга олдириб юрадиган...» дея шан-ғиллаганига нима дейсиз.

Бироқ, у ҳам бўш келмади: «Яхшим менга ўхшаганлар бор. Агар ҳамма қайтимини сўрайверса олам ғавронинг уясига айланади-ку, бу ёғини ҳам ўй-лаш керак-да», — деб ўз-ўзини юпатиб қўйди, хотини ошхонага чиқиб кетга-нида.

Ниҳоят хотинининг таъна-дашном-лари жон-понидан ўтиб кетдими, ни-маям бўлдики, бозорда сотувчи билан жиғиллашиб қолса бўладими. «Нархини сал пасайтириброқ берсангиз биров сизни жавобгарликка тортармиди?! Е ола буқангиз қорайиб қоладими?! Виж-дон борми, ўзи?!» — деди сотувчи-деҳ-қонга ўдағайлаб.

«Тўғри-да, нима у дўкончимиди?! Е кооператив хўжайиними?! Еки... Айтга-нини бериб, индамасдан кетаверсам», — дея ўз «қахрамон»лигидан мағрур-ланиб борарди у.

Худойназар ЖУМАНАЗАРОВ.

Қўзларинг тинди, кўриб, Ерининг мўъжизасини. Қалбингда туймоқдасан. Ҳайрат томошасини. Одамга боқар, ажаб Ҳатто оёқлари бор — Ерининг ақлимиз етмас Ҳали кўп сирлари бор?! Шундай, қалб сарҳадига, Ҳаёлингни тўшагин. Яшаркансан, ҳамийша Ҳайратланиб яшагин.

Ҳуқуқшунос

бурчаги

Марҳамат, сўрайверинг

Н. СОАТОВА: Турмуш ўрто-ғимнинг уйдан кетиб қолган-ларига ҳали кўп вақт бўлган-и йўқ. Билишимча қариганда у бошқа аёл билан никоҳдан ўтибди ва бунга ЗАГС орқали расмийлаштирибди. Айтинг-чи, мен билан ажрашмасдан туриб, унинг бошқа аёл билан никоҳдан ўтишига қонун йўл қўядими?

ЖАВОБ: Эр-хотин сохта ни-коҳни қайд қилдирган ва оила қурмаган бўлсалар, бун-дай никоҳ ҳақиқий эмас, деб ҳисобланиши мумкин.

Никоҳнинг сохта бўлгани учун ҳақиқий эмас, деб то-пиш ҳақида прокурор талаб қилишга ҳақли. Эр ёки хотин оила қуриш мақсадисиз ни-коҳга кирган бўлса, бундай талаб унинг хотини (эри) то-монидан қилиниши ҳам мум-кин (Ўзбекистон никоҳ ва оила кодекси, 62-модда).

Абдужалил ҲАСАНОВ.

Ҳажв дафтаридан

Бир

ҳаммаҳалламга

Ширин сўзлар гапириб, Таъзим билан юрасан. Қайда бўлса қўлингни Қовуштириб турасан. Лоф урасан: ноз-неъмат, Бўлмасин асло исроф. Сўзга амал қилмаган Ўзингдирсан нонинсоф. «Ичкиликдан алҳазар!» Дея додлар солувдинг. Ўзинг эса неча бор Маст, учиб ҳам қолувдинг. Олдик чойнак-пиёла, Чинди кўзинг пахтаси. Уйингга кирган дам, Йўқолди бир нечтаси. Чидамлидир маҳалла Айбларингни биз нечдик. Тавба қилдинг, неча бор. Ёлгон қасамлар ичдинг. Маҳалла — сенинг уйинг. Кўпчилик қадрига ет. Йўқса четга чиқасан, Аталиб, номинг безбет.

Лутфулла БОБОТУЛЛАЕВ,
фахрий.

БУНДАН икки йил муқаддам Ҳамза районида яна бир ма-ҳалла ташкил этишиб, унга «Дўстлик» деб ном беришиб-ди ва маҳалла фаоли бўлган Маҳмадхон Султоновни ра-исликка сайлашибди. Аҳолиси қарийб 4 минг кишини ташкил этувчи маҳалла ахли бир ёқа-дан бош чиқариб, ҳашар йў-ли билан чойхона ҳам қуриш-ипти (суратда) ва унга «Оталар чойхонаси», деб ном ҳам бе-ришибди. «Хўш, оталар ҳур-мати жойига қўйлаётган, қо-лаверса, бир пиёла чой усти-да кўнгли чигалини ёзадиган маскан бунёд этилган бўлса, жуда ахши-ку!», дейишингиз турган гап. Чунки, ўша чойхо-нага қадам ранжида қилгани-мизга қадар биз ҳам худди шундай фикрда эдик...

Чойхонага дастлабки бори-шимиз ноябрь ойининг би-ринчи ўн кунлигига тўғри келди. Ичкарига кириб жойла-шиб олганимиздан кейин чой-хоначини йўқладик. «Чойхона-чи мен бўламан», — деб ўзи-ни таништиради бир киши. Биз эндигина чой ича бошлаган эдик-ки, қўллариде яримтали-дан катта шишада вино кў-тариб келишган икки киши уни симириш учун чойхоначи-дан пиёла сўраб олишди ва шу ернинг ўзида бамайилхотир уни «майдалай» бошлашди.

Шаҳримиздаги кўп чойхона-ларда бўлиб, ҳеч қачон бун-дай ҳолатни кўрмаганим боис, ақлим шошиб қолди: «Ахир бу жамоат жойи бўлса-ю, на-хотки бу ерда майхўрлик қи-ладиганларни «мушугйни пишт дейдиган» одам топилмасал!» Шу кун ичган чойим ичимга тушмади. Каттиқ асабийлашга-нимдан бўлса керак, қон бо-скимим ҳам бир оз кўтарилди. Аламимни эса қоғоз ва қа-ледан олдим. Ёлқин хатни муҳерририятга жўнатмасдан

олдин, аниқроғи 12 ноябрь кун соат 17 да яна шу чой-хонада бўлдим. Ниятим ички-ликбозликнинг бу ерда анъа-навий тус олган-олмаганлиги-га қатъий ишонч ҳосил қилиш эди.

келганимда ҳам, бу гал ҳам нуқул майхўрликка дуч кел-япман. Шу яқин орада вино дўкони борми дейман?

— Э-э, йўғе оқа, — дейди у. — Хонадонлардан сотиб оп-келишади...

Тоживой тажангга келган хатлар

НОМИГА НОМУНОСИБ

Не куз билан кўрайки, бу гал ҳам стол устида яримгача бўшатилган ҳалигдақадан Ёиттаси «савлат тўкиб» туриб-ди. Унинг хўжайинлари, эса дона суришяпти. Мағлубият-га учраётгани аламидан, го-либ келаятгани эса руҳлэнга-нидан лабидеги сигаретасини чунонам бурқсатадики, асти кўяверинг. Шундай бўлгач, чойхоначи — Ҳаким акани суҳбатга сортидим:

— Ҳаким ака, ўтган сафар

Ана холос. Мана сизга жа-воб. Мен нимага шаъма қила-япман-у, у нима деяпти. Ҳай майли, у гапни «олиб қочган» бўлса-да, ҳар ҳолда маҳалла-да винофурушлик билан шу-ғулланувчилар борлигини ай-тиб қўйди. Чойхонада бир оз ўтирган чоғимда бу ерга яна икки майхўрнинг «оби замзам» кўтариб келишганининг гувоҳи бўлдим. Ҳаким ака эса улар-ни елим пиёла билан таъмин-лаш учун дарров иришлади.

Маҳкам ҲАКИМОВ,

«Маҳалладош»нинг жамоатчи муҳбири.

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: Тошкент шаҳри, Ленинград кўчаси 32-уй.

Телефонлар: 32-53-66, 33-99-42.

ЖАМОАТЧИЛИК
ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ.